

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za farmacijo pozdravlja sprejetje Zakona o lekarniški dejavnosti, toda hkrati poudarja pomen ohranitve zaposljivosti farmacevta

Novi Zakon o lekarniški dejavnosti prinaša pozitivne novosti, med drugim bo sedaj tudi formalno opredeljena vloga kliničnega farmacevta svetovalca, ki bo dodatno obogatila strokovno podporo, tako bolnikom, kot tudi zdravnikom. Hkrati zakon za farmacevte v lekarnah uvaja licence. V zakonu je zapisano, da se licenca magistru farmacije, ki je pridobil naziv magister farmacije, podeli le po uspešno opravljenem strokovnem uvajanju in predstavlja dovoljenje za samostojno opravljanje lekarniške dejavnosti. Določba o strokovnem uvajanju je neskladna z obstoječo zakonodajo in evropsko direktivo, ki farmacevtu, kot zdravstvenemu delavcu po zaključenem sodobnem študiju na Fakulteti za farmacijo v Ljubljani omogočata takojšnje zaposlitev in samostojno delo v lekarni in na drugih področjih zdravstvene dejavnosti.

Na Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani so aktivno spremljali pripravo in sprejemanje novega Zakona o lekarniški dejavnosti.

Kot akademska izobraževalna in raziskovalna ustanova, ki z različnimi študijskimi programi izobražuje farmacevte ter skrbi za razvoj stroke, je fakulteta v novem zakonu prepoznala nekatere dobre rešitve, predvsem tiste, ki se nanašajo na status lekarniške farmacije v zdravstvenem sistemu. V osnovi je pomembno, da je lekarniška dejavnost opredeljena kot netržna dejavnost, ki jo regulira država, ter da so prepovedane različne oblike pospeševanja prodaje zdravil in medicinskih pripomočkov. *»Pomembna nova pridobitev je možnost opravljanja aktivnosti klinične farmacije s ciljem izboljšati oz. vzdrževati bolnikovo z zdravjem povezano kakovost življenja,«* pravi prof. dr. Borut Božič, dekan Fakultete za farmacijo. Tako bodo ustrezno izobraženi farmacevti svetovalci s storitvami farmakoterapijskega pregleda oziroma pregleda uporabe zdravil lahko doprinesli k optimizaciji in racionalizaciji zdravljenja z zdravili posameznega bolnika. Prav tako bo zagotovljena t. i. brezšivna preskrba z zdravili bolnika, torej bo bolnik ob odpustu iz bolnišnice preskrbljen z zdravili, potrebnimi do prvega kontrolnega pregleda pri zdravniku. Dobrodošla novost za fakulteto je tudi možnost, da bo v bodoče lahko ustanovila učno lekarno.

Uvedba licenc za farmacevte nikakor ni sporna, medtem ko uvedba obveznega strokovnega uvajanja za pridobitev te licence po zaključenem študiju vodstvu fakultete povzroča določeno zaskrbljenost. *»Gre za neskladje z EU direktivo, z Zakonom o zdravstveni dejavnosti in z Zakonom o visokem šolstvu preko akreditacije študijskega programa za reguliran poklic,«* razlaga dekan prof. dr. Borut Božič. *»Zelo pomembno bo najti način in ohraniti sedanjo prakso, ki magistru farmacije po opravljenem študiju, katerega sestavni del je tudi strokovni izpit, omogoča zaposlitev in opravljanje lekarniške dejavnosti,«* še dodaja dekan. Evropsko in lokalno zakonsko usklajen, akreditiran sodoben magistrski študij farmacije pri nas namreč traja 5 let, kar vključuje 4 leta rednega teoretičnega in praktičnega študija na univerzi, 6 mesecev usposabljanja v lekarni, magistrsko nalogo ter strokovni izpit. *»Pri oblikovanju študijskih programov na fakulteti gledamo v prihodnost in izhajamo iz interesov naših diplomantov. Želimo in tudi prizadevamo si, da so po opravljenem študiju naši magistri farmacije konkurenčni svojim kolegom iz drugih evropskih držav ter zaposljivi takoj, tako v Sloveniji, kot v državah EU,«* dodaja prodekanja za znanstveno-raziskovalno področje prof. dr. Irena Mlinarič Raščan.

Za dodatne informacije, prosimo, kontaktirajte:

izr. prof. dr. Iztok Grabnar, prodekan (e: iztok.grabnar@ffa.uni-lj.si, t: +386 1 47 69 543)

Dodatne informacije in koristne povezave

1. Kaj vsebuje nov Zakon o lekarniški dejavnosti glede licenc za magistre farmacije

Predlog ZLD uvaja med drugim licence za magistre farmacije. Licenca je v Predlogu opredeljena kot javna listina, ki dokazuje strokovno usposobljenost magistra farmacije za samostojno opravljanje lekarniške dejavnosti, in je dovoljenje za samostojno opravljanje poklica magister farmacije pri izvajalcu lekarniške dejavnosti. Pridobitev licence je možna le po opravljenem strokovnem uvajanju, kot je to zapisano v Predlogu zakona, in sicer:

- 73. člen: magister farmacije po končanem študiju farmacije ali magister farmacije, ki je za več kot tri leta prekinil delo v lekarniški dejavnosti, mora opraviti strokovno uvajanje pod nadzorom magistra farmacije za dobo do šestih mesecev,
- 78. člen: magistru farmacije, ki je pridobil naziv magister farmacije in je opravil strokovno uvajanje v skladu s 73. členom, pristojna zbornica podeli licenco za izvajanje lekarniške dejavnosti.

2. Kakšna je sedanja zakonska ureditev glede študija in opravljanja dela v zdravstveni dejavnosti za magistre farmacije

Poklic magistra farmacije je tako imenovani regulirani poklic. O reguliranem poklicu govorimo, kadar ga lahko opravljamo samo, če imamo določeno izobrazbo, opravimo posebne izpite ali smo registrirani pri poklicnem združenju. Poklicne kvalifikacije za regulirane poklice pa določajo zakoni ali podzakonski akti.

Regulirani poklici so pri nas razvrščeni v 5 Seznamov. Magister farmacije spada med regulirane poklice iz Seznama 1, za opravljanje katerih se zahteva univerzitetna oziroma visokošolska diploma, pridobljena po izobraževanju in usposabljanju, ki je trajalo vsaj tri leta. Za magistre farmacije poklicno usposabljanje traja 5 let, kar vključuje 4 leta rednega teoretičnega in praktičnega študija na univerzi ter 6 mesecev pripravništva v lekarni ali v javni bolnišnici.^a

Študijski program za magistre farmacije, kot je to določeno z Zakonom o visokem šolstvu, sprejme senat univerze. Nato mora univerza program akreditirati pri Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu, in sicer najmanj vsakih sedem let. Vsebinsko oziroma sestavni deli študija, obseg predavanj, trajanje študijskega leta in pogoji za vpis v program so tudi določeni z Zakonom o visokem šolstvu.^b

Magistri farmacije, ki spadajo med zdravstvene delavce, smejo v Republiki Sloveniji samostojno opravljati delo v zdravstveni dejavnosti po končanem študiju, pripravniški dobi in opravljenem strokovnem izpitu. Pravna podlaga za opravljanje zdravstvene dejavnosti za magistre farmacije sta Zakon o zdravstveni dejavnosti (62, 68. člen) (Uradni list RS, št.: 23/05 – uradno prečiščeno besedilo)^c ter Pravilnik o vrstah, vsebini in poteku specializacij za magistre farmacije (12. člen) (Uradni list RS, št.: 79/00 – uradno prečiščeno besedilo in 34/08).^d

Obseg, trajanje in vsebina poklicnega usposabljanja magistror farmacije v Sloveniji je tudi usklajena z EU Direktivo za regulirane poklice (2005/36/ES). Ta Direktiva skladno z načeli prostega pretoka oseb in storitev med državami članicami Evropske Unije določa pravila vzajemnega priznavanja poklicnih kvalifikacij, spričeval in diplom, s čimer se omogoča dostop do reguliranih poklicev tistim osebam, ki želijo svoj poklic opravljati v drugi državi Unije.^e

3. Povezave in reference

- a. Portal Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve Vzajemno priznavanje poklicnih kvalifikacij <http://www.reguliranipoklici.si/>
- b. Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št.: 32/2012) <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?sop=2012-01-1406>
- c. Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št.: 23/05 – uradno prečiščeno besedilo) <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?sop=2005-01-0778>
- d. Pravilnik o vrstah, vsebini in poteku specializacij za magistre farmacije (12. člen) (Uradni list RS, št.: 79/00 – uradno prečiščeno besedilo in 34/08) <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV3161>
- e. Direktiva EU o priznanju poklicnih kvalifikacij <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32005L0036&from=EN>